

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2376

NO. 182. — STEV. 182.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 5, 1925. — SREDA, 5. AVGUSTA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

NEZADOVOLJSTVO V ITALIJI

V Italiji je zavladalo novo nezadovoljstvo. — Hišne gospodinje se pritožujejo nad cenami makaronov in kruha, ki so posledica občinskih užitnin. Obnovljenje nasilij. — Opoziciji manjka pravega moza, da jo združi. — Matteotijevi morilci ne bodo oproščeni.

...CHIASO, na italijansko - švicarski meji, — 4. avgusta. — Čeprav si ne upajo častniški poročevalci, živeti v Italiji govoriti, ker bi bili takoj izgnani iz Italije, je vendar resnica, da gre Italija skozi nadaljno dobo nezadovoljstva. Vzroki tega nezadovoljstva so ekonomski in politični.

Cena kruha in makaronov je poskočila od deset do petnajst odstotkov. Finančni minister Volpi je zopet uvedel občinske užitnine na žita in žitne proizvode. Volpi je izjavil, da je namen tega ukrepa bodriti italijanske poljedelce, da pridelajo več žita ter zmanjšajo s tem nakupe iz Združenih držav, ki so odgovorni za padanje vrednosti lire.

Revni sloji, ki vključujejo veliko armado državnih uslužbencev, pa ne morejo tega videti ter so skrajno ogorčeni nad novim povišanjem cen temeljnih živil, kajti izkušnje so jih naučile, da pomenja drag kruh podraženje tudi vseh drugih stvari. Če bi enostavne besede ubijale, bi pripombe tekom preteklih par dni na trgih in v prodajalnah uničile vso fašistovsko diktatorstvo.

Nadaljni vzrok ogorčenja je oživiljenje fašistovskega nasilja. Celo hladni papeški organ Osservatore Romano, — ki je ponavadi naklonjen Mussoliniju, je skrajno vznemirjen vspricho oboroženih napadov na opozicijske politike. Zgraža se tudi nad opustošenji katoliških delavskih klubov, katera so izvršili črnosrajčniki. Vse to je navedeno v energičnih uredniških člankih, kateri obsojajo Mussolinija, ki proslavlja nasilja, kadar nagovori svoje verne pristaše.

Noben drugi list pa si ne drzne kritizirati, kajti takemu koraku bi takoj sledila sekvestracija.

Opozicija, razdeljena glede vsakega velikega notranjega vprašanja, nima na razpolago moza, ki bi bil dosti velik, da izravna nasprotstva v vrstah opozicije. Opozicija je celo prenehala upati, da bo Mussolinija bolezen izgnala iz urada. Čeprav je zelo shujšal ter je popolnoma plešast, izgleda Mussolini danes boljše kot pa pred štirimi meseci.

Naravnost špartanski način življenja, obenem s politiko, da prepušča večino svojih poslov podrejenim, in močan telesni ustroj za njegovih štiri in štirideset let, — vse to je proizvedlo naravnost čuda. Čeprav vre pod površino ter je povsod opaziti nezadovoljstvo, ni za enkrat niti najmanjšega upanja, da bi se završil kak važen razvoj, razven če bi fašisti sami izvršili kako povsem nepričakovano bedastočo nasilja.

Sovražniki fašizma so popolnoma izgubili upanje, da bi bili morilci Matteotti-ja oproščeni. Liberalci v Milanu so trdno prepričani, da je namen vlade zatreti liberalni list Corriere della Sera in tudi turinski organ Giolitti-ja, Stampa, še predno se bo pričela obravnavati, kar se bo najbrž zgodilo oktobra meseca.

Izbrana porota ter skrbno preresetani dokazi bodo zavarovali fašiste pred senzacionalnimi razkritji ter zmanjšali prilike strogih kazni za obtožene. Vspricho zadavljenega časopisja ter dobro oborožene fašistovske milice, bi bil edini način, kako strmoglaviti italijanske tirane, potom popolnega poloma lire na inozemskih denarnih trgih.

Celo najtrpkejši sovražniki Mussolinija si ne želijo tega sredstva v dosegu svojih ciljev.

Velike zahteve japonske mornarice.

TOKIO, Japonska, 4. avgusta. — Proračun japonske mornarice za tekoče fiskalno leto znaša 49 milijonov jenov več kot pa za lansko. Vsega skupaj pa zahteva mornariški minister za japonsko mornarico \$110,700,000.

Rusija pošilja žito v Francijo.

MARSEILLES, Francija, 4. avgusta. — Na poti proti tukajšnjemu pristanišču je ogromna pošiljava ruskega žita. Iz leta 1923 je bil eksport ruskega žita suspenziran.

'Carjeva hčerka' je izginila iz Berlina.

Mlada ženska, ki je trdila, da je hčerka umorjenega ruskega carja, je izginila po slavi, katero je uživala v Berlinu. — Med blamiranimi sta berlinski policijski komisar Gruenberg ter prejšnja nemška princesinja.

BERLIN, Nemčija, 4. avgusta. — Velike kneginje Anastazije" ni več.

Izginila je prav tako čudno kot se je prikazala. Za seboj je pustila tragično postavko, ki je povsem določena, namreč policijskega komisarja Gruenberga, njenega varnika, vse časti vrednega uradnika, ki pa ima svojo slabost, da namreč rad pride v stik s kraljevskimi in cesarskimi družinami.

Gruenberg je užival svoje trenutke znamenitosti. Prejšnja nemška kronprincesinja je obiskala njegovo buržujsko stanovanje na Wilhelmstrasse.

Ponižala se je celo toliko, da je govorila z njim. Pohvalila je njegovo dobro srce. Velikodušno se je zanimala za "Fraulein Anu", ki je prišla k njemu od bogvekje in o kateri je bil Gruenberg prepričan, da je najmlajša hčerka zadnjega carja.

Ponudila je tej mladi ženski dom, če bi bilo mogoče ugotoviti njeno identiteto. Predstavljajte si vtis, katerega je proizvedlo to na zavistne tovariše in prijatelje Gruenberga! Nato pa je prišlo plamen romantike pojemanje in končno se je izpremenil v mrzel pepel.

Kot smo poročali pred več tedni je bila dotična mlada deklica po obisku kronprincesinje odvedena v bolnico. Tam so ji posvetili vso mogočo pozornost. Vsi Hohenzollerni so se zanimali za njen blagobit.

Medtem pa so bili zelo delavni ruski monarhisti, ki so bili takoj od prvega početka skrajno skeptični. Stavili so ponudbo, da identifikirajo deklico.

Čudno, a resnično je, da ni bila deklica za ta predlog. V vsakem slučaju pa je bilo težko govoriti z njo. Izjavila je, da je bila tako zmedena od strašnih dogodkov, da se ne more spominjati podrobnosti iz svojega življenja.

Kadar so jo kaj važnega vprašali, je zrla brezizrazno na vpraševalca, ki ni vedel, kaj naj si misli. Izpuščena je bila iz bolnice, ozdravljena. Nato pa je izginila, še predno so mogli kompetentni Rusi potrditi ali pa zavrniti njene trditve.

Nobenega opravka nimam več s to afero. Nočem odgovarjati na nobena vprašanja. Zadeva je končana, — erledigt, — je rekel Gruenberg.

Sedaj pa dvomijo celo najbolj skeptični ruski monarhisti o dobri veri Gruenberga. Znan je kot zmožen uradnik, a reševanje Romanovičev ni spadalo v njegov delokrog ter ga je "polomil".

Ameriška mornarica.

MELBOURNE, Avstralija, 4. avgusta. — Ameriške bojne ladje, katerim poveljuje admiral Robert E. Coontz, bo odplule v četrtlet proti Tasmaniji.

Kanala ni mogla preplavati.

DOVER, Anglija, 4. avgusta. — 48-letna Francozinja Jeanne Sion, ki je skušala preplavati Angleški kanal, je omagala poldrugo miljo pred ciljem.

KRIZA V ANTRACIT. POGAJANJH

Lewis je pripravljen pozvati majnarje na stavko dne 1. septembra, razven če bodo delodajalci sprejeli povišanje mezd, check-off sistem ter "closed shop". — Warriner je odklonil sprejem pogojev. — Delodajalci priznavajo, da bi bilo prekinjenje obratovanja popolno.

Poroča John J. Leary.

ATLANTIC CITY, N. J., 4. avgusta. — V pričanju, da lahko United Mine Workers organizacija zmaga v katerikoli stavki, katero bi proglasila v antracitnih poljih, se bo predsednik organizacije John Lewis udeležil današnjih posvetovanj.

Včeraj zvečer ni hotel Lewis razpravljati o svojem stališču in svojih načrtih. Omenil je le pismo, katero je pisal Warrinerju v petek in na katero je Warriner odgovoril ter zavrnil njegove pogoje. Lewis je rekel, da ga bo vodilo v njegovih sklepih to, kar bodo danes rekli in storili delodajalci.

Lewis in podpredsednik Murray sta se večino včerajšnjega dne posvetovala s Christ Goldenom, Kennedy-jem, Cappellinijem in ostalimi voditelji treh antracitnih okrajev. Na teh konferencah so z veseljem pozdravili inšpirirana poročila iz poletne Bele hiše, da ne bo predsednik Coolidge posegel vmes pred izbruhom stavke, in nadaljna ugotovila glede velikih zalog premoga.

Voditelji so rekli:

— Če je dovolj premoga v zalogi in če bo lahko vsakdo preskrbljen s potrebnim kurivom do 1. januarja, ne more biti nobene javne nevarnosti ter tudi ni nobenega vzroka za intervencijo po pričetku stavke. Edini možni vzrok za intervencijo ob kateremkoli času je javni interes.

Praktično zagotovljeno je, da bo Lewis odpoklical svoje može, ker je Warriner odklonil pristati v katerikoli njegovih zahtev in ker se bo bitka v komitejni sobi pričela v trenutku, ko bo major Inglis v imenu delodajalcev obnovil zahteve Warrinerja, da naj Lewis privoli v nadaljno obratovanje v rovi in arbitracijo za slučaj, da bi ne bilo mogoče zediniti se glede pogojev.

Delodajalci, ki sicer trdijo, da je njih stališče slično onemu predsednika Coolidge-a, so mnenja, da ni nobenega vzroka, zakaj bi ne bilo mogoče doseči miroljubne uravnave že pred prekinjenjem obratovanja ali po prekinjenju.

Čeprav pozdravljajo premogarji trditve, da objavljajo velike zaloge antracitnega premoga, izjavljajo vendar privatno, da tiči težkoča v tem, da ni premog enakomerno porazdeljen.

Vsled tega bodo najbrž trpeli in kričali oni, ki niso imeli dosti dalekovidnosti ali denarja, da se založe s premogom.

Premogarji izjavljajo, da je že pomanjkanje v antracitnih okrajih. Shamokin so navedli kot en kraj, kjer ne morejo dobiti ljudje kuriva, ki se nahaja direktno pod njih domovi.

Delodajalci priznavajo, da se bodo premogarji stoodstotno odzvali pozivu na stavko. Vsi možje, zaposleni v rovi, niso člani unije, a z izjemo mož pri pumpah in drugih varnostnih napravah bodo vsi zastavkali.

Zadnja poročila javljajo, da so se pogajanja potri ure trajajoči konferenci izjalovila, ker so zastopniki delodajalcev odločno zavrnili vse poglavitne zahteve United Mine Workers of America.

Žalosten položaj nemških otrok.

SCHNEIDEMUEHL, Nemčija, 3. avgusta. — Pruski minister za notranje zadeve, Severing, je dospej pozno včeraj zvečer semkaj, da si ogleda taborišče, kjer je začasno nastanjenih več tisoč Nemcev, izgnanih iz Poljske. Nemci se bili izgnani, ker so tekom ljudskega glasovanja v Gornji Sleziji leta 1920 glasovali za Nemčijo.

Minister je izjavil, da so bila

potrjena njegova najslabša pričakovanja in po nadaljni inspekciji hoče odrediti vse, kar se mu zdi potrebno.

V neki dvorani, v kateri vlada strašna vročina, je zbranih skupaj 1500 otrok in odraslih obojega spola. Tenke plasti slame služijo kot postelje. Slične razmere prevladujejo tudi v drugih dvoranah. Ena četrtina begunciev ostaja iz otrok in Severing je izjavil, da je neobhodno potrebno zgraditi posebne zavode za sprejem in negovanje otrok.

Grške čete na bolgarski meji.

Grške čete odhajajo na bolgarsko mesto, a poslaništvi obeh dežel se ne bojita vojne. — Vzrok je zavrtni umor Atene se bodo obrnile na Ligo, če ne bo plačana odškodnina.

PARIZ, Francija, 4. avgusta. — Čeprav so današnja poročila iz Aten govorila o gibanju grških čet proti grško-bolgarski meji in čeprav se je poročilo, da se sestavlja ultimatum, naslovljen na Bolgarsko, so vendar uradniki grškega in bolgarskega poslaništva smešili govore o veliki napetosti med obema deželama.

Obmejni dogodki, slični sedanemu, so nekaj povsem običajnega med balkanskimi deželami, in izmenjava ostrih poslanj je pogosta. Poslaniški uradniki izjavljajo, da bi bili skrajno prosemečeni, če bi se razvil kak konflikt iz zavrtnega umora M. Nikolaidesa, grškega državljana v Stanimaki, Bolgarska. Legacijski uradniki izjavljajo, da ni nobenega drugega vzroka za spor.

Neki predstavitelj grškega poslaništva, ki se je ravnokar vrnil iz Aten, je zanimal, da ima Grška sovražne namene proti Bolgarski. Trdil je nasprotno, da želi Grška v vsakem oziru pospešiti sporazum na Balkanu potom splošnega varnostnega dogovora, v katerega naj bi bila vključena tudi Bolgarska. Priznal je, da je bilo par obmejnih točk ojačenih, da se podpre grške zahteve glede odškodnine, vendar pa ne bo nikakih resnih posledic.

ŽENEVA, Švica, 4. avgusta. — Sedanja napetost med Grško in Bolgarsko je posledica zavrtnega umora mekega grškega državljana na Bolgarskem, — je izjavil Vasilij Dendramis, grški delegat pri Ligi narodov.

Dendramis je pojasnil, da bo na temelju prostovoljnega dogovora med Bolgarsko in Grško glede zamenjave prebivalcev pod nadzorstvom dveh zastopnikov Lige narodov, kakih 6000 Grkov na Bolgarskem zapustilo dežele do 15. oktobra.

Na Grškem so zadnje umore razlagali kot teroristična dejanja, kojih namen je ustvariti paniko ter prisiliti Grke, da zapuste deželo pred določenim časom, da bo na ta način mogoče konfiscirati njih lastnino.

Konec butlegarske slave na Bimini.

Otok Bimini na Bahamas otočju je bil več let paradiz butlegarjev, a sedaj so vzeli iz bonda zadnji zaboj žganja.

NASSAU, Bahamas, 4. avgusta. Otok Bimini, ki je bil izza uvedbe prohibicije v Združenih državah znan kot "paradiž butlegarjev" ter postal vsled tega bogat in slaven, je sedaj "down and out". Zadnji zaboj velikanske množine žganja, eksportiranega iz Združenih držav ter spravljene na Bimini v državna skladišča, je bil poslan nazaj v Združene države in po štirih obilnih letih so napočila sedaj suha ter je nemogoče napovedovati vnaprej, koliko časa bo trajalo. V svojem poročilu na kolonialno vlado piše komisar Cleare:

— Z žalostjo moram ugotoviti, da so izgledi za Bimini zelo slabši. Tekom zadnjih štirih let je užival otok veliko prosperiteto radi velikih množin opojnih pijač, ki so dospеле v to pristanišče. Tudi obilo turistov se je mudilo na otoku. Sedaj pa je bil vzlet iz bonda zadnji zaboj žganja. Nikakih turistov ni več, hotel je prazen in trgovina na severnem delu otoka je izmrla.

Krasota Biminija je izginila. Zopet je to, kar je bil pred pet in dvajsetimi leti in še slabši v številnih ozirih. Tekom zadnjih par let so ljudje na lahek način zaslužili svoje dolžaje in le težko se bodo privadili zaslužiti jih z delom. Otok ima kakih 500 prebivalcev, ki niso nikakoli prijatelji dela in položaj je vsled tega obupen. V normalnih razmerah se je na lahek način zaslužilo ameriške dolarje, a to je sedaj minulo in čimprej bodo prebivalci otoka videli to ter se lotili resnega dela, tem boljše bo zanje.

Velik požar v Idaho.

WALLACE, Idaho, 4. avg. — Požar je uničil v tukajšnji bližini 3000 akrov najfinejšega gozda. Prebivalstvu se je po dolgotrajnem prizadevanju posrečilo ogenj umejiti.

ZA "DOM SLEPCEV" V LJUBLJANI

Razi Buckecker, Great Neck, N. Y., \$1.00.

Denar sprejeli in ga bodo izročili na pristojno mesto.

Uredništvo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$19.30 2000 Din. — \$38.40 5000 Din. — \$95.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENEM OZEMLJE:

200 lir \$ 8.50 500 lir \$20.25
300 lir \$12.45 1000 lir \$39.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po močnostih še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se vrčkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687

Jugoslavia irredenta.

Franc Milčinski:

POMLADANSKE MUHE.

(Nadaljevanje.)

Sodniku se je zopet razjasnilo užaljeno lice.

Pomeknil si je baret nazaj nad levo uho in očetoški posvaril živahno pričo: — Jej, jej, jej, Karpe! Kaj morajo videti moje oči! Pa ne, da ste pijani!

Karpe se je čutil močno počarjenega po tem dobrohotnem, z njegovim telesnim stanjem se pečačim ogovorom. Obraz mu je zlezal narazen, zamižal je, pritažen smeh mu je stresal prsi in glavo, obrisal si je solze in nos in potem zaupno izjavil, da ga res nekoliko ima, hvalabogu, ampak ravnopravn in ne preveč.

Sodnik je naklonjeno počakal, da se poleže smeh v občinstvu.

— Karpe, Karpe! — je potem rekel. — Moje srce je žalostno, da vas vidi takega! Ne bi rekel, da je danes nedelja, ali ponedeljek ali sobota! Ampak danes je četrtek in v četrtek tudi obrtniki nimajo pravice biti pijani že pri belan dnevu — ne po božjih, ne po cesarskih zakonih! Nikakor ne! Vediti se torej dostojno, ker sicer boste zaprti!

Uprl je svoj pogled v Karpeta, ki je stal zravn, kakor jambor v nevihti, in mu žugal s svinčnikom.

Potem je nadaljeval: — Karpe Tomaž! Tale gospod priznava, da vas je poškodoval. Povejte torej po resnici, kako se je vršila vsa stvar!

Karpeta je spravilo nenadno to vprašanje v veliko zadrego. V tistem hipu si namreč ni bil več svet, kje da je in kaj se pravzaprav vrši. Ali polagoma se mu je skozi začuden oči in zijajoča usta vrnil spomin. Oziroma se je v svojega sovražnika in — rajsko milina si mu je naselila po mestnem rdečem obrazu. S ploskom je teskni roki in vzkliznil: — Marička! Ni mogoče! Ali ta gospod? Vi ste mi resili življenje! Vi ste mujo angel varuh, moj dobrotnik! O ti, ti, ti duša moja zlata! Čakaj, jaz te moram poljubiti!

Razprostrl je roki in se zagugal proti amikajočemu Vrbajsu, da uresniči svojo grožnjo.

Osramočeni Vrbajs je z ogorčenim pogledom iskal pomoči pri sodniku.

Občinstvo se je nebeški zabavalo, toliko da ni ploskalo. Njega hrupni smeh je vzdramil celo avskultanta zapisničarja, ki je bil, utrujen od naporne ponočne službe pri "Kaplji", zakimal za svojim zapisnikom.

Sodnik se je grizel v ustnice in pomignil slugi, da je s krepko roko pritiral obotavljajočega se Karpeta nazaj pred sodno mizo. Potem je s strogim glasom ukazal slugi: — Petrič, postojte tukajle poleg Karpeta, in če se le za las gani s svojega prostora, denite ga takoj ob glavo! — Nad Karpeta pa je zagrmel: — Karpe, pijana muha! Poslušajte me! Gorje vam, gorje, če bi mogel zaradi vas preložiti razpravo! Ne boste videli nebeskega kraljestva! Moj čas je drag! Ne utegnem se dvakrat peči za vašo klofuto! Boga se bojte, Karpe, pravim! Razumete? . . . Tako! . . . Zdaj pa povejte natanko, kakor na izpovedi, kako je bilo z vašo poškodbo!

Krvoločne besede sodnikove niso bile brez vtisa na Karpeta. — Zaprl se mu sapo; le plašno je gledal sodnika in ga s povzdignjenimi rokama nemo prosil, naj ne izživa s svojimi strahovitimi grožnjami jeze nebes, saj bo on, Tomaž Karpe, priden in poslušen kakor kužek, kateremu je bil v plašnem pogledu in v prosečih kretnjah rok resnično podoben.

Sodnik je končal svoj ukor. — Tomaž Karpe si ni mogel kaj, da se ne bi še enkrat z izrazom prekipavočih hvalačnosti ozrl po nesrečnem Mateju Vrbajsu, potem pa je, čestokrat opominjan po sodniku in dnogjen po slugi, razložil sledečo mukotrpno predzgodovino svoje klofute in njen nepričakovani učinek.

Boleli so ga zobje, je pravil; eden votel, v votlini pa črv ali kaj. In od bolečin se mu je zbrala pod čeljustmi neznanška otoklina, velika kakor reglja, in otoklina je rasla, da naposled ni mogel nič več jesti — le piti če je kaj imel. Razbolel se mu je še vrat, ni mu bilo več prestati in preudarjal je, ali naj obupa ali naj skoči v vodo. Napravil je že celo svoj testament: ki je seveda spričo njegovim zelo skromnim imovinskim razmeram obsegal le dve točki: svoje telo z vsem, kar je na njem, je izročil materi zemlji, dušo Bogu, če jo bo hotel. — Tisto jutro si je bil navsezgodaj v kleti poleg mitnice omamil bolečine s slivovko in potem je na Gradu malo zadremal — kar mu je treščilo v zobe! — Skrajja je zgubil sapo in se davil in kri mu je curčila iz ust kakor rozolija iz fraklja; — nenadoma pa je zapazil: Marička! — otokline ni več! Udarec je prebil, splahnela je in — bolečine so bile kakor odrezane! Hvala Bogu, svetim dušam in vica in pa temu zlatemu gospodu, ki mu je iz odkritosrčne hvalečnosti takoj pripravil plačati pijače, makar toliko, da mu bo slabo, ali pa bo molil zanj — kar si gospod sam izvoli. In ako je le količkaj pravice na svetu, mora ta gospod dobiti talijo za rešitev življenja — to se naj zapiše v protokol! — ali pa naj ga nastavijo v špitalu za višjega doktorja, ker zna tako dobro operirati! Na vse to lahko trikrat prišče kakor na svojo lastno smrtno uro, amen!

Karpeta se je bil med pripovedovanjem vrnil duh podjetnosti. Pogumno je pokimal svoje mu dobrotniku Vrbajsu, češ, dobro sem se odrezal, kaj? — a burni smeh občinstva, ki je izbruhnil po njegovem pričevanju, je samozavestno smatral za izraz priznanja. Svoji radosti nad tem nepričakovano častnim uspehom je dal duška, kakor je vedel in znal: zamižal je stresal glavo, po teptal z desno nogo in potem zavriskal: — Hihijihijihij! — Vrisal res ni bil bogve kakim umetniški izveden, ker je bil Karpe hrupav in kratke sapa, ali Karpe ni bil vriskač po poklien, v takem slušaju pa je bolj upoštevatel dobro voljo nego izvršitev, kakor se je opravičeval nedeljski lovec, ki je meril na srno, zadil pa gonjača.

Sluga je ogorčen zaprl Karpeta usta s svojo mogočno šapo. — Sodnik je ljuto zvonil in ko se je nemir za silo polegel, je hitro končal vso komedijo in razglasil sodbo, da se Matej Vrbajs opravi obtožbe, ker ni poškodoval Tomaža Karpeta, ampak mu zgolj pomagal do zdravlja, zdravljenje pa po sedaj veljavnem zakoniku ni kaznjivo, če se zgodi brezplačno.

Vrbajs skoraj ni verjel svojim usesom. Vsa sramota te razprave brezuspešna! Oproščeni! . . . S strmečimi očmi je pogledal na sodnika, a ta mu je hladnokrvno pokimal: — Opravili ste! Lahko greste!

Jezno je zgrabil svoj klobuk in se preril vun skozi čestitajoče mu občinstvo, a z obraza se mu je bralo toliko zagrizene strasti, da je smatral dr. Košir za svojo prijateljsko dolžnost takoj mu slediti in ga ne izpustiti iz oči. — Sodnik in Karpe pa sta imela še kratak pogovor.

— Karpe, — je rekel sodnik, — za 24 ur greste sedaj v zapor, da se naučite trezni prihajati na sodnico.

Karpe je dokazoval, da je njegovi pijanosti kriva zgolj nerodna mera v kleti poleg mitnice: — En frakelj je premo, dva sta pa preveč! — A nič ni pomagalo, kar moral je s slugo. —

Tako je prišlo, da je bil — v zasmeh večnim neizprosimim naravnim zakonom — Matej Vrbajs oproščen, Tomaž Karpe pa zaprt . . .

(Konec prihodnjic.)

ADVERTISE in GLAS NARODA

ANGLEŠKI PRINC V JUŽNI AFRIKI

Ko je dospel angleški princ v Johannesburg, Transvaal, so mu priredili prebivalci velike ovacije. Skupina skavtov mu je podarila kožo velikega leva.

Najtežavnejši problem Anglije.

Ko slišimo, da francoska in italijanska valuta pada, angleški funt pa skače, mislimo, da je na Angleskem vse v redu in da ta država nima drugih skrbi, nego da neprestano kopiči svoje bogastvo in blagostanje. Toda Anglija ima kljub bogastvu tudi svoje krize in težave, ki ji delajo skrbi za bodočnost. Nobeno zasedanje angleškega parlamenta ne mine brez debate o brezposelnosti. Ko je prišla na krmilo McDonalldova delavska vlada, so si mislili, da bo napela vse sile, da vsaj deloma odstrani in ublaži posledice brezposelnosti ali da spravi to socialno ali vernažno stanje. Normalna je brezposelnost v Angliji takrat, ko število brezposelnih ne presega 500.000. McDonalldova vlada si je res zelo prizadevala, da začeli to globoko rano na angleskem narodno - gospodarskem organizmu. On in njegovi tovariši so naj bolj kritizirali svoje predhodnike in vsa javnost je mislila, da bo delavska vlada olajšala bedno stanje delavskih mas tem bolj, ker je McDonalldova stranka z liberali odklonila protekcijske ukrepe konservativne stranke in hoteli s tem definitivno odstraniti brezposelnost. Toda McDonalldova socialistična stranka, ki je bila na krmilu 8 mesecev, ni pomagala delavstvu niti ni nastopila s konkretnimi predlogi, kako bi se dala brezposelnost najlažje pobiti. Priznala je sicer rusko sovjetsko vladno misel, da dobi s tem bogatega odjemalca za angleške industrijske izdelke, toda tudi to sredstvo se ni obneslo. Sovjetski delegati so vodili v Londonu bolj šoviško propagando, ki je naletela na odpor buržoazije in delavstva samega. Njihov pravi namen je bil pogajati se o gospodarskih stikih med obema državama, ne pa hujskati delavstvo, ki že itak težko služi svoj kruh. Z druge strani se je pokazalo, da je Rusija tako izčrpana, da ne more jamčiti v Anglijo surovin niti uvažati angleških industrijskih izdelkov. Brezposelnost v Angliji se pod McDonalldovo vladno ni zmanjšala, ampak celo povečala. Število brezposelnih je doseglo 1.200.000, kar pomeni za angleške razmere resno nevarnost.

Potem so izlili na delavsko stranko svojo jezo liberali in konservativci. (Parlament je bil razpuščen in angleški narod se je izjavil v pretežni večini za konservativno stranko, ki je prevzela vodstvo države zobljubo, da izleči to nevarno bolezen in reši Anglijo socialnega zla, ki ogroža ne le državo samo, nego tudi ves svet. Toda tudi konservativna stranka odnosno Baldwinova vlada doslej še ni mogla storiti ničesar, kar bi jo odlikovalo d prejšnje delavske vlade. Predložila je sicer parlamentu več načrtov za pobijanje brezposelnosti, toda vse je ostalo na papirju.

Brezposelnost na Angleskem je

v prvi vrsti posledica težnje vseh drugih narodov za svojo nacionalno industrijo. V kolonijah, kjer bi se najlažje plasirali angleški industrijski izdelki, se je začel širiti duh neodvisnosti ne le v političnem, nego tudi v gospodarskem pogledu. Kolonije nočejo biti več samo poljedelske dežele, temveč ustanavljajo svoje industrije in obdelujejo same svoje surovine, ki so jih doslej uvažale v Anglijo. V Indiji pa, kjer prebivalstvo sploh nima nič skupnega z angleško raso, je nezadovoljstvo z angleško nadvlado tako veliko, da se je bati resnih izgrezov ali prevrata in popolne osamosvojitve. Nemiri in krvavi izgrezi na Kitajskem so tudi ovira, ki teži angleško industrijo in ji ne da, da bi se razmahnila tako, kakor zahtevajo nacionalne prilike v domovini. In čim bolj se širi med vzhodnimi narodi prosveta, tem več je njihova želja, da se končno iznebe vseh izmuzemcev.

Nekaj časa so se Angleži tolažili s svojo tehnično premočjo in so zagovarjali svobodno trgovino. Toda drugi narodi so začeli ustanavljati svojo nacionalno industrijo in tako je pokret za svobodno trgovino kmalu izgubil svoj svetovni pomen ter se omejil samo na Anglijo. V tem pogledu lahko rečemo, da je razdeljen angleški narod v dva skoraj enaka dela. Eni zahtevajo, naj vlada uvede takozvani protekcijski sistem kot sredstvo, s katerim bi si ohranila kolonialna tržišča, drugi so pa mnenja, da bi se s to omejitvijo še bolj postarila borba in povečala brezposelnost. 1.200.000 brezposelnih, to je nevaren pojav celo za tako bogato in urejeno državo kot je Anglija. Navzlic visoki kulturni stopnji angleškega delavstva dolgotrajna brezposelnost ne more ostati brez posledice. Nezadovoljstvo teh žrtev zastaja v gospodarskem življenju je od dne do dne večje in ko more jamčiti, da ne izbruhne v Angliji krvava socialna revolucija, če se razmere v doglednem času temeljito ne preokrenejo. Boljševiška propaganda napenja vse sile, da izrabljuje sedanjega gospodarskega položaja v Angliji. Zato je razumljivo, da so spregovorili o boljševiški nevarnosti celo trezni Angleži in da je začela Baldwinova vlada snovati anglo-japonsko-ameriški blok proti sovjetski Rusiji, ki sili zadnje čase s svojo revolucionarno propagando zlasti med Kitajce.

Žrtev steklih mačk.

V selu Ilici pri Mostarju je oblozelo na steklini več oseb, ki so jih ogrizle stekle mačke. Vsi so bili izročeni Pasteurjevemu zavodu na zdravljenje. Med ljudstvom je zavladala velika preplašenost. Sumljive mačke so polovili in uničili.

Brezposelnost na Angleskem je

SOCIJALNI PEKEL NA

KITAJSKEM

Conte Carlo Sforza, znani bivši italijanski zunanji minister, ki je deloval oprej več časa na italijanskem poslanstvu v Pekingju, je pribežal pred kratkim v "Corriere della Sera" članek o kitajskem problemu. V njem govori tudi o razmerah v onem delu Kitajske, v katerih se je razvila neprimerno naglo industrija, ki je izževala pravi socialni preobraz. Conte Sforza pripoveduje, kako se zlorablja delovne sile v raznovrstnih podjetjih. V Delti Jankegianga, v katerem leži tudi Šangaj, delajo v steklarnah otroci od 8 let dalje dnevno od 6 zjutraj do 11. ponoči v podnebnju, ki je šest mesecev nepretrgoma neznosno vroče. V predelnicah izdelovni čas le malo krajši, pa tudi tu so zaposleni otroci v trumah. Rudarji ostanejo dnevno 20 ur pod zemljo. Nedeljskega počitka ti reveži ne poznajo. Te strašne razmere so v kitajskem upravnem razmišljanju enake, kakor v koncepcijah pod tujo upravo. Vlada v Pekingju je sicer poskusila, da bi izvedla neke preuredbe in olajšave, pa ji ni uspelo. "Times" ima pogum, da še nekako opravičuje ta socialni peklen v Šanghajju, ki stoji pod egidom ameriškega župana in mestnega sveta, v katerem je tudi 6 Angležev in 2 Američana, in sicer s tem, da bi bili fabrikanti v Šangajju nezaženi konkurence, ako bi uvedli boljše delovne pogoje, kakor jih imajo oblasti na kitajskem upravnem ozemlju. To je poučen prispevek k odporu kitajskega ljudstva proti tujemu pritisku in izkoriščanju.

ZAGONETEN SAMOMOR

Uslužbenec Marko Strebl, stanujoč na Kapitolu v Zagrebu se je v nedeljo 13. julija na zagrebškem glavnem kolodvoru seznanil z mlado, precej elegantno damo, oblačeno v svetlomodro obleko, da glavi pa je imela črn klobuček. V pogovoru mu je dama potožila, da je brez sredstev in ga obenem prosila, da ji posodi nekaj denarja za vožnjo v Maribor. Strebl ji je kupil karto tretjega razreda za hrzovlak proti Mariboru. Istočasno je mlada dama izjavila, da je stanovala v hotelu "Palace", kjer je v zastavo pustila ročni kovčeg. Prosila je Strebla, da gre k vratarju po kovčeg in ga toliko časa obdrži, da se ona vrne iz Maribora. Strebl se je nato poslovil od mlade, simpatične dame. Ko je kasneje proti poravnavi 230 Dn v hotelu dvignil kovčeg in ga pregledal, je našel notri različno perilo in toaletne potrebščine, milo, puder, parfume itd. Med drugimi je našel tudi krstni list z imenom Alojzija Vračko, rojena 1. 1905 v Mariboru, ter kuverto s tremi posilanimi lističi. Eden je bil naslovljen na policijo, drugi na njene roditelje, tretji na njeno sestro. Pisma so bila pisana s slabo čitljivo nemščino in v njih se je mlada neznanica oprstila od roditeljev ter ostalih, ker izvrši samomor. Med drugim je pisala: "Mora tako biti odpustite mi sramoto, ki vam jo delam! Usoda je tako hotela!" Sestri je pisala: "Draga sestra! Neki človek je križal moje stopinje in radi njega grem s sveta. Izgubila sem svojo mladost, svoje premoženje in sedaj moram žrtvovati še svoje življenje. Ah, moja mladost. Je pač že moralo tako biti in usodi ni mogoče uiti. V nekem nastavku je dostavila: Mojega moža ni treba obvestiti.

Mednarodna zveza proti komunizmu.

je poslala vsem evropskim vladam, Zedinjenim državam in Japonski spomenico, v kateri zahteva sporazumno inicijativno vseh vlad proti revolucionarnemu delovanju tretje internacionale. Spomenica opozarja, da zlorablja sovjetska poslanstva, trgovske in vojaške misije diplomatsko eks-teritorialnost in mednarodno organizacijo rdečega križa.

7. SKUPNI IZLET V JUGOSLAVIJO s parnikom

"Presidente Wilson" dne 18. avgusta 1925.

V Trstu bo potnike čakal naš uradnik, ki bo skrbel za prtljago in potnike spremil do Ljubljane; vsi potniki III. razreda bodo nastanjeni v kabinah po 2, 4, in 6 skupaj. Cena do Trsta je \$100, z vojnim davkom; tja in nazaj \$162, in vojni davek.

Za vsa tozadevna pojasnila pišite na:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KAKO SO KRALJA OPERI-

RALI

Znano je, da je Ludvik XIV. dolga leta trpel na neki bolezni, ki sicer ni bila njegovemu življenju nevarna, toda zagnela mu je marsikateri dan. Njegov telesni zdravnik je izčrpal že vso svojo znanost in končno je nasvetoval vladarju operacijo. Toda kralj ni imel do svojih kirurgov nikakega zaupanja in sploh se je bal operacije. Kratkotako je odklonil zdravnikov nasvet in ni hotel nič o njem slišati. Potem je dal njegov telesni zdravnik napraviti za operacijo posebno primeren nožiček, ali Ludvik XIV. se je bal tudi tega nožička, čeprav so že takrat poznali kloroform in slično. Zdravnik pa ni odnehal, marveč je poklical na pomoč še svojega tovariša v dvorni službi, da pregovori kralja za operacijo. Rekla sta mu, da bosta poskusila enako operacijo na nekaterih vjetnikih, ki slučajno trpe za enako boleznijo. Privlekli so iz zaporov 12 oseb in reklo se jim je: Ali se daste operirati in boste pomiloščeni, ali boste drugi dan obglavljeni. Vsi so si izbrali operacijo. Spravili so jih v bolnico in tam operirali z istim nožičkom, ki je bil določen za kralja. Operacije so uspeli in zdravljenje se je izvršilo v roku, kakor je tudi kralj izgubil strah pred zdravnikovim nožičkom in se dal operirati. Operacija je potekala ugodno in kralj je bil ves srečen, ker je bil oproščen nadležne bolezni.

IZ ZGODOVINE PLESA

Mlada in izredno lepa grofica Hohenwert je bila poročena šele nekaj tednov. Bil je predpustni čas in ob roki svojega moža je prišla privikrat v plesno dvorano krožnega mesta v neki nemški provinci. Vse je gledalo lepo grofico in plesateljini moške in mladeniči so kar kopneli, da bi mogli prositi krasno gospo za polko, mazurko in valček. Grofici pa očitno nekaj ni bilo prav, in ni hotela plesati. Kazalo se je, kakor da je prišla samo zaradi tega, da je kako plešejo in sicer vladno. Ni ne razzabila vabiteljev. Gledala toda odločno je odklanjala vse, ki so jo prišli vabiti na ples. Kavaleriji so se menili med seboj, kaj vendar to pomeni.

Eden izmed njih, ki je bil precej grd in neroden, je rekel tako blizu grofici, da je to lahko slišala: "A, vas je sicer zavrnila, toda jaz stavim, kar hočete, da bo z menoj plesala." Nato je drzno stopil k nji in jo prosil za polonezo, ki se je ravno pričela. Vsi se so začudili, ko so videli, da mu je grofica dala roko in napravila nekaj tur z njim po dvorani ter ga potem prosila, naj jo spremi k njenemu sedlu. Napilnjani kavalerije se ni mogel vzdržati veselja in je rekel svojim prijateljem, ko se je trenutno odklonil od grofici: "Ali nisem imel prav?" Odgovorila je grofica: "V resnici, ime ni ste prav. Toda li veste tudi to: rok, zakaj sem mogla? Vami plesati. Moj mož je zelo ljubosumen in morala sem mu obljubiti, da ne bom plesala z nobenim, kateri bi mogel le količkaj ljubosumnosti vzbuditi v njem. Tu pa, moj dragi prijatelj, ni bilo nobenega drugega nego Vi, ki je prišel zame kot plesalec v pošte."

Kje se nahaja JAKOB TOMAZIN, doma iz Kupnake, fara Velke Lašče. Pred 4. leti je bil na 6612 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. Poročati mu imam nekaj važnega, zato prošim za njegov naslov. — Matt Zužek, Box 313, Carson Lake, Minn.

† NAZNANILO in ZAHVALA. Z globoko žalostjo naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je 17. julija 1925 umrl moj ljubljani soprog FRANK BASA v najlepši dobi 37 let. Pokojni je bil bolan nad tri leta. V Ameriko je prišel pred 18. leti. Rojen je bil v Smarjah na Notranjskem. Pogreb se je vršil 20. julija s svečo mašo. Pokopan je na St. Mary pokopališču v Shabsburgu, Pa. Lepa hvala mojim bratom in njih družinam in sestram ter njih družinam, ki so mi pomagali ves čas njegove bolezni, posebno pa ob mrtvaškem odru. Hvala tudi vsem drugim, ki so ga obiskali v bolezni, kakor tudi po smrti. Hvala bratom, sestram, sorodnikom in prijateljem za krasne vence. Hvala Mr. Rudolfu Mesnar in Mr. Franku Golobu, ki sta vozila vene na pokopališče. Hvala Mr. Johnu Bačkovec za sondeležbo pri pogrebu z avtomobilom. Hvala tudi družini "Zdravni Slovani", št. 118 S. N. P. J. za cvetlice in vse drugo, kar je tako lepo privedlo za pogreb. Hvala sebratu predsedniku Mr. Antonu Barilarnu za poslovljni govor ob odprtem grobu in hvala vsem, ki ste se udeležili pogreba. Tebi na nepozabljeni soprog in oči in želino, naj ti bo lahko ameriška zemlja! Zaljubljeni ostali: Kristina Basa, soproga. Frank, Viljem in Kristina, Basa, otroci. Frank Maličkar, nečak. V stari domovini zapuščena zalujoče starša, 2 brata ter 5 sester. (2x 5.6)

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

F. A. D. RICHTER & CO. 321 GREEVE ST., CONEMAUGH, PA.

35 in 70 centov po lekarnah. Pazite na trgovsko znamko SIDA.

Kapitan Marryat:

JOSEPH RUSHBROOK

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

10

(Nadaljevanje.)

— Ali ne more opraviti tega brez tebe? — je odvrnila resno.
 — Bojim se da ne in čeprav sem mislil, da sem se utaboril za celo življenje in da te ne bom nikdar več zapustil, sem pripravljen sedaj storiti to radi njega, ki je bil tako velikodušen napram meni.
 — In koliko časa nameravate izostati? — je vprašala.
 — Ne več kot dva meseca, — sem odvrnil, — a je nemogoče šteti dneve.

— Stvar mi nikakor ne ugaja, — je rekla, — a če je potrebna, se je ne sme izvršiti le na polovico.

— Potem ostanem tukaj, — sem rekel.
 — Ne, — je odvrnila po kratkem odmoru, — Mislim, da je to tvoja dolžnost in raditega moraš ž njim.

— Ravnam se popolnoma po tvojih željah, — sem odvrnil, — vendar pa hočem jutri nadalje govoriti o stvari.

— Danes zjutraj je takoj pričela govoriti o tem ter rekla, da se bo zgodilo tako kot sva se domenila prejšnji večer. Nato je stopila k omari, vzela iz nje tristo funtov, obstoječih iz zlatnikov in bankovcev ter rekla, naj piševa po več, če ne bo to zadostovalo. Ali ni ona pravi biser, O'Donahue? Tu imam denar.

— McShane, pravi dragulj je, a ne raditega, ker mi je dala denar, ampak ker ima srce na pravem mestu. Ne morem pa razumeti, zakaj naj bi te vzela s seboj?

— Mogoče misliš, da ti ne morem nič koristiti?

— O tem ne dvomim niti malo, čeprav mi za enkrat ni jasno, kako naj se zgodi to.

— Jaz pa vem, ker sem razmišljal o tem ter bi bil zelo hud, če bi me ti ne vzela s seboj. Jaz potrebujem nekaj razvedrila.

— Naj bo. Bojim se pa, da ne bo vseč tvoji izvrstni ženi.

— Vse roke ima polne dela in z delom se najboljše preganja skrbi. Razventega pa moraš pomisliti, kakšno bo njeno veselje, ko se vrnem.

— To sem popolnoma pozabil. Če se ti zdi, lahko sedaj odrineva, da me predstaviš svoji ženi in da se ji lahko zahvalim.

— Pa pojdiva.

Kapitan O'Donahue je našel Mrs. McShane zaposleno s postrežbo gostov.

Bila je, kot je rekel McShane, dobro ohranjena ženska, čeprav nekoliko obilna. Njen obraz pa je nosil tako dobro srčen izraz, da se je moral vsakdo zanimati zanjo. Obedovali so skupaj. O'Donahue se je takoj priljubil hišni gospodnji in dogovorili so se, da se bosta oba vrnila osem dni pozneje, da se peljeta preko Hamburga v Petrograd, kamor naj bi ju spremljal Joe kot pritlikavi stražar.

Deseto poglavje.

Najprvo je preskrbel O'Donahue potni list zase in svoja spremeljvalca. McShane pa je na vsak način zahteval, da potuje kot služabnik O'Donahue-a, ker bo na ta način bolje koristil prijatelju teh povečal njegov ugled.

O'Donahue se je vdal in potni list je bil nato izstavljen v tem smislu.

Tudi par priporočil si je preskrbel in skupina se je konečno vkrcala ter dospela srečno v Hamburg. Odtam so potovali v Luebeck in Rigo. Veter je bil ugoden in vožnja kratka. Nastanili so se v hotelu in ker so se nahajali v deželi, kjer ni nikdo razumel angleški, je šel O'Donahue k angleškemu konzulu, kateremu je sporočil, da potuje za štiri tedne in O'Donahue se je vsled tega lahko predstavil angleškemu poslaniku in drugim, na katere je imel naslovljena priporočila pisma.

Po predložitvi potnih listov so dobili s spremstvo v osebi kozaka, ki jih je spremljal do gostilne. Tam je govoril kozak par besed z lastnikom ter odšel.

Nepretrgano potovanje štiristotih milj ni nikakoli šala. Naši potniki so hitro zaspali ter uredili svoje stvari prihodnji dan. Joe je dobil lepo livrje in McShane, ki je igral v navzočnosti drugih ljudi služabnika, je pošteno pomagal svojemu prijatelju prazniti steklenice, ko sta bila sama.

Dva dni pozneje je preskrbel hotelir našim gostom tolmača, ki je znal govoriti francoski, angleški, ruski ter vse mogoče druge jezike in na bojnem posvetovanju obeh prijateljev je bilo sklenjeno, da si bo O'Donahue nabavil sijajno uniformo. Najeta je bila tudi ekipaža za štiri tedne in O'Donahue se je vsled tega lahko predstavil angleškemu poslaniku in drugim, na katere je imel naslovljena priporočila pisma.

O'Donahue je bil na obedu pri poslaniku, a niti tam, niti drugod, kamor je bil povabljen, ni mogel najti one, katero je iskal. Car je bival še v svoji poletni palači in čeprav se je mudil O'Donahue že štirinajst dni v glavnem mestu, ni imel poslanik še nobene prilike, da ga predstavil na dvoru.

Dimitrij, njegov tolmač, posredovalec in lovec, je bil zelo sprete dečko, ki je kmalu postal neizmerno udan svojemu gospodarju. Ker je videl, kako prijateljski postopa njegov gospodar z dozdavnim služabnikom, McShane-om, je postal kmalu skrajno zaupen s slednjim in ker je spoznal McShane v njem poštenega dečka, mu je vračal naklonjenost.

— Zabičite svojemu gospodarju, — je rekel Dimitrij, — da naj v Petrogradu nikakor ne razpravlja o političnih zadevah, kajti drugače bo diminciran vladar ter policijsko nadzorovan. Vsi tukajšnji služabniki in tolmači so agenti policije in lahko rečem, da spada vsaka tretja oseba, s katero se sestanemo, v ta razred.

— Potem najbrž tudi vi ne tvorite izjeme? — je vprašal McShane.

— Ne, — je odvrnil Dimitrij hladno, — a to je tem boljše za vašega gospoda. Čez par dni bom dobil ukaz, naj podam svoje poročilo in temu se moram seveda odzvati.

— Kakšna vprašanja se bo stavilo? — je vprašal McShane.

— Najprvo bodo hoteli vedeti, kdo in kaj je vaš gospodar in če nisem dobil od vas nikakih informacij glede njegove družine in njegovega stališča v Angliji, — če se peča s politiko in če nisem izvedel, v kakšnem namenu se mudi tukaj?

— In kaj boste odgovorili na vsa ta vprašanja?

— Tega še ne vem. Če bi le poznal njegove želje v tem oziru, kajti kot gospodarja ga zelo ljubim. Mogoče mi lahko vi poveste to.

(Dalje prihodnjič.)

DRAG PES

Slika nam predloča psa, katerega je kupila čikaška bogatašinja Mrs. Earl Hoover za deset tisoč dolarjev. Peš je star šestnajst mesecev ter je dobil na neki razstavi prvo nagrado, ko je bil tri mesece star.

Zorko:

Dolgočasil se je...

Dasi živimo v dobi, ki skrbi za to, da zastran skrbi in gonje za vsakdanjim kruhom ne pridemo zlepa v zadrego in da naš slovar izraza 'dolgočas' sploh ne pozna, so vendar med nami še ljudje, ki jim je dobra usoda nasula v obliki vrednostnih papirjev in hranilnih knjižic toliko življenjskih potrebščin, da nimajo drugega dela, nego skrb za to, kako bi se zabavali. In ker skrbe za to 'delo' namesto njih gledališča, koncerti, bari, kino, pisatelji s svojimi knjigami in novinarji z novinami, nimajo taki ljudje pravzaprav drugega posla, nego da se dolgočasijo.

Gospod Kornel Ružička je spadal med take ljudi, ki jim je zapustila roditeljska marljivost in varčnost tak solidni kupček denarja, da je od mladih nog strigel samo kupone. V njegovo korist postati koristen član človeške družbe in je študiral v ta namen pravno. Ko se je pa hotel posvetiti uradniškemu poklicu, so mu dejali celo njegovi najboljši prijatelji: "Kaj... vi, lastnik treh hiš in tak bogataš, pa bi se ne sramovali odjedati še tisto skorjico bednim in siromašnim ljudem, ki čakajo na kako službo kot na božje usmiljenje?"

Tako ga je postalo sram, ni se več potegoval za službo, zadovoljil se je s skromnim položajem zasebnika: pečal se je samo s tem, da je gojil pod okni svojega stanovanja fuksijske, pelargonije in kaktuse, v akvarijih pa ribice in v kletkah kanarčke. Poleg tega se je za spremembo včasih skregal z gospodinjico, ki jo je podedoval od roditeljev, klatil se je po gledališčih, barih in kabaretihi, slednjič se je pa začel dolgočasiti.

Pa ga je nekdo vprašal, čemu se tedaj ne oženi. Žena zna navedno tako imenitno zabavati moža, da mu niti na misel ne pride, da bi se dolgočasil. A baš to je bila Ahilova peta gospoda Kornela Ružičke, ki se je bil že močno približal starejšim fantom. Kadarkoli so mu prijatelji prigovarjali, naj vsaj v tem pogledu ne bo tak trot človeške družbe, se je popraskal za ušesom rekoč: "Ja... ta ali ona bi me že vzela, to vem, to me ne skrbi, toda ne vzame me iz ljubezni, nego zaradi denarja in tega se bojim!" In ni si dal dopovedati, da so na svetu tudi take ženske, ki bi ga znale vzeti iz ljubezni in ne radi denarja, samo če bi se sam malo pobrigal in zganil. Le škoda, da je bil Kornel Ružička v takih rečeh poleg svoje fantovske nerodnosti še sramežljiv dedec, ki ga je spravila prisotnost dame vedno v nepopisno zadrego in zato se jih je rajši izogibal.

Zato je bila res prava senzacija, ko se je razširila v krogu njegovih znancev vest, da se je čudak vendarle oženil in da je zelo srečen. Mamec iz sosednih hiš, zlasti pa tiste, ki so imele za možitev

zardela in komaj slšno odgovorila:

"To bi se pa res ne spodobilo, naročiti v hotelu komu, naj odstrani to omaro; zlobni jeziki bi se spodtikali... kaj pa če bi jo sami pomaknili malo v stran..."

Nakar je gospa Irena vsako noč smuknila mimo odmaknjene omarice, ki je zjutraj zopet potovala na svoje mesto... in tako se je to ponavljalo, dokler... no, dokler gospod Ružička ni spoznal, da je to premikanje omarice bedasto in da bo te bedarije takoj konec, če poroči gospo Ireno.

In tako se je torej iz dolgega časa oženil.

NA DVORU V ANAMU

V Rimu je sedaj vse polno tujcev. Med njimi je opazila italijanska novinarka Franca Guidi francoskega kolonijalnega častnika Lefebra, katerega pozna še iz Brazilije in se mu približala, da ji kaj pove o razmerah na dvoru v Anamu. Kar je izvedela, je priobčila v listu "Epoca". Anam je dežela pod francoskim pokroviteljstvom, šteje nad šest milijonov prebivalcev in ima najmlajšo vladarico na svetu po imenu Halin. Ki velja za eno največjih lepotic po azijskem okusu.

Zgodovina vladarske rodbine je krvava. Leta 1888. je bil vržen s prestola Hamghi, leta 1889. je umrl zastrupljen njegov naslednik Dong-Kan. Njemu je sledil Due Due, ki je moral umreti od lakote. Prince Bun Lan, ki je prišel za njim na prestol, je bil alkoholik in blazen. Svoje žene je dal žive zažgati ali pa razsekati na kose in neizmerno se je razveseljeval nad orgijami. Sedaj je zaprt v neki norišnici, kamor ga je spravila francoska vlada. Na prestol je prišel eden njegovih sinov Dui-Tan in za njim sedanjí vladar Khan-Din, njegov brat, ki ima komaj 25 let.

In vladarica? V Anamu ima vladar neomejeno število žen. Francoska vlada se temu nič ne upira, marveč še rada vidi, da se pominski vladar peča s svojimi ženami kakor z drugimi stvarmi. Pa zgodaj se ženi in zgodaj ima več otrok. Sedanjí vladar je imel z 12 leti sina princea Vinh-Tuja. Pravi jo vladarja, da ni prav nič podobno svojim prednikom v nobeni reči. Mehkega srea je, inteligenten, bavi se s študijem in skrbi za napredek dežele. Bil je v Parizu, v Angliji, v Italiji in govori več jezikov. Kakor kralj Sijama se je odločil tudi on, da si izbere samo eno ženo. Dobil je hčer nekega mandarina, prijatelja Francozov. Zaljubljen je v njo in k poročenju dnevu je dobila velike dragulje. Občena je moderno in kaže se prijateljico Francozov. Pravzaprav je še otrok, pa ima že malega princea, kajti v Anamu rodijo ženske v letih, ki se smatrajo pri nas za otroke in neprimerno za zakone in porode. Mlada lepa vladarica se rada udaja otroškim igram in pridno nabira "punčke". Takih "pup" ima že celo zbirko, nad katero ima veselje tudi vladar. Predniki pa so nabilirali žene in pripetilo se je, da jih je imel kak vladar celo do par tisoč. Sedaj se pripetilo, da na dvoru kmalu raztrga kako punčko, da vidi kaj je v njej, včasih pa so vladarji privoščili šale z podložniki, da so jim trgalí trebuhe. Francija jim je to igro končno temeljito prepovedala.

Čez nekaj dni sta se povsem strinjala v tem, da se oba strašno dolgočasila. Še čez nekaj dni sta spoznala, da se dva, ki sta skupaj, ne dolgočasila tako kakor če trpi vsak zase.

"Sama se dolgočasim, toda v vaši družbi ne!" je priznala gospa Irena. Isto je moral priznati nji in sebi tudi gospod Ružička.

V interesu preganjanja tega dolgega časa sta hodila ves dan skupaj, ko je bil pa tudi dan prekratek, se je obrnil gospod Ružička nekoč k svoji znanici, rekoč:

"Škoda, da deli najine sobe ta glupa omaro! Jaz ponoči dolgo ne morem zaspati, pa bi rad z vami še pokramljaj, ker slišim, da tudi vi ne spite..."

Nakar je gospa zelo nagajivo

Kretanje parnikov - Shipping News

8. avgusta: George Washington, Bremen; Orbita, Hamburg.	3. septembra: Columbus, Cherbourg in Bremen; Lapland, Cherbourg; Albert Ballin, Bremen.
11. avgusta: Reliance, Hamburg; Columbus, Cherbourg in Bremen.	5. septembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Orbita, Hamburg.
12. avgusta: Mauretania, Cherbourg; Republic, Bremen.	8. septembra: Martha Washington, Trst; Reliance, Hamburg.
13. avgusta: Pittsburgh, Cherbourg.	9. septembra: Aquitania, Cherbourg; George Washington, Bremen.
15. avgusta: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Orca, Hamburg.	10. septembra: Pittsburgh, Cherbourg.
18. avgusta: Presidente Wilson, Trst.	12. septembra: Majestic, Cherbourg.
19. avgusta: Aquitania, Cherbourg; Suffren, Havre; America, Bremen; Arabic, Cherbourg in Hamburg.	15. septembra: Republic, Bremen.
20. avgusta: Belgenland, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.	16. septembra: Berengaria, Cherbourg.
22. avgusta: Majestic, Cherbourg; Orduna, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.	17. septembra: Belgenland, Cherbourg; Deutschland, Hamburg.
25. avgusta: Resolute, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.	19. septembra: Olympic, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam; Suffren, Havre; Orduna, Hamburg; America, Bremen.
26. avgusta: Berengaria, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.	22. septembra: Resolute, Hamburg.
27. avgusta: Zeeland, Cherbourg; Ohio, Hamburg.	23. septembra: Mauretania, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Ohio, Hamburg.
29. avgusta: Olympic, Cherbourg.	26. septembra: Paris, Havre; Pres. Roosevelt, Bremen.
2. septembra: Mauretania, Cherbourg; DeGrasse, Havre; Pres. Harding, Bremen.	30. septembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.

V JUGOSLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Novo ZNIZANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do \$210.50

Veliki parniki za vas, — vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric, Belgenland, Lapland, Pittsburgh, Zealand, Arabic itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblaščenega agente ali

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
1 BROADWAY NEW YORK

Smrtna kosa.

V Mariji Snežni je preminul tamkajšnjemu naučitelju Srečku Majerju edini sinček Bruno.

V Zaleu je preminul v starosti 56 let Fran Hodnik, veleposestnik, mesar in gostilničar ter član načelnstva Savinjske posojilnice v Zaleu.

V sanatoriju dr. Hansa v Gradcu je po težkem trpljenju umrla Cila Haring.

Izsleden vlomilec.

Josip Kalan iz Most, ki služi tam kot hlapec pri neki posestnici, je že dalje časa mislil, kako bi prišel na lahek način do denarja. Pred kratkim je pa vdril v stanovanje Jakoba Strleta v Obrihah ter mu ukradel več tesarskega orodja, nekaj obleke ter čevljev in nekaj srebrnega denarja v skupni vrednosti 1200 Din. Imel je za smolo, kajti bil je takoj izsleden in je moral, predno je odšel v zapor, vrniti ukradene predmete pravemu lastniku.

POZOR!

Rojakom v Indian Head, Fayette Co., Pa., in okolič naznanjamo, da bo prišel naš uradnik, Mr. V. L. Fremr, začetkom avgusta tja na dopust. Nastanil se bo pri sorodnikih ter izbral priliko, da obišče naše prijatelje ter jim šel na roko s kakim nasvetom in pojasnilom.

Frank Sakser State Bank.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, pri lžaji in drugih stvarih.

Pojasnili, ki vam jih samoremi dati vodo naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samoremi tudi nedržavljan: dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluku in stari kraj glasom nanovešje odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika ali svojca iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. In Jugosla vije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa samoremi dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriški državljani v imajo prednost v kvoti. Pišite nam pojasnila.

Prodajamo vome liste na vse prege; tudi preko Trsta samoremi Jo goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DEŽAVAH.

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Prav vsakdo—

kdor kaj liče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALE OGLASI

v "Glas Naroda"